

DÉLSOMOGY

Függetlenségi és 48-as párti politikai lap. Megjelenik Vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 korona. — Fél évre 4 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:

BARVÁRTH GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Rákóczi-utca 10 szám.

Kéziratot vissza nem adunk.
— Nyilt-tér garmond sora 40 fillér. —

Csalás.

Írta: dr. Bognár Oszkár.

A nagy követ odahengerítették a nemzet haladásának útjába, beterjesztették a katonai javaslatokat és már e hó 12-én meg is kezdik a tárgyalásukat. Azok az áldozatok, a miket a nemzettől követelnek egyszerűen elijesztők. Magyarország az 1889. VI. t. c. szerint eddig a honvédség 12.500 főnyi ujonc jutalékával együtt 56.576 ujoncot állított ki, míg az új véderőtörvény szerint 93.181 ujoncot, tehát 36.611 ujonccal többet kellene kiállítania.

Ime! Tisztán áll már a nemzet előtt, hogy miért kellett az országot a mult évi választásokon pálinka és pénztengerrel elárasztani. Azért, mert az akkori többséggel ezeket a javaslatokat nem lehetett volna semmi esetre sem engedmények nélkül keresztül vinni. A kormány és a gyászos szerepre vállalkozott többsége ékes példát képeznek arra, hogy a politikában csak egy cél van: a siker és ennek elérése érdekében titokban, sőt ha kell nyíltan

is, minden eszköz meg van engedve. A Borgiák korát juttatja eszünkbe a mai politikai helyzet, a mikor az orgyilok és méreg a politika bevett és elfogadott eszközei voltak.

A cél, a mi a kormány szeme előtt lebeg: a véderőjavaslatok keresztül-hajszolása bármi áron, annak dacára, hogy a királylyal kötött paktum szerint csak az általános választói jog alapján összeülő parlament lesz jogosítva a katonai kérdések fölötti döntésre. 1906-ban a király a nemzettel (nem a kormánnyal!) arra a megállapodásra jutott, hogy első sorban a választói jogot alkotja meg a parlament és csak azután következik a katonai kérdés megoldása. Megismételte ezt a kijelentést az 1910. évi trónbeszéd, mely a választói jog kiterjesztését, mint legfontosabb és elodázhatatlan feladatot jelölte meg. És ime, a — királyi szó megszegésével, az adott királyi ígéret megkerülésével ez a kormány beterjeszti már most a katonai javaslatokat, mert a mai politikai helyzetet kedvezőnek és az ellenzéket gyöngének véli. Az a játék, a mit öfelsege adott

szavával és magas fejedelmi tekintélyével üznek felháborító. Az a páratlan cinizmus, a mivel a királyi szót értékét lebecsülni merészelik, — megdöbbenő. — Amugy sem valami magas erkölcsi felfogású közéletünkbe új fogalmat vittek bele, — a mit valószínűleg börzse-üzanszoktól kölcsönöztek: a „határidős-fejedelmi ígéretet.“ — Ugy látszik a magyar politikai életnek meg kell barátkoznia azzal az új fogalommal, hogy a fejedelmi ígéret és fejedelmi szavak hatályosságának intenzitása idővel csökken, elévül. Vigyázzanak a politika kóborlovagjai, veszedelmes játékot üznek! Vagy talán azt hiszik, hogy ez eljárás a fejedelem tekintélyét emelni van hivatva? Mi nem látunk arra semmi okot és szükségét, hogy koronás fejedelmünk eddig érintetlen és magas tekintélyét abba a piszokba és sárba vonszolják, a melyben maguk fetrengenek.

Annak a politikának, amit üznek egy a neve: *csalás!* A parlament mai többsége csalja a nemzetet és csalja a királyt. — A nemzetnek jogot ígért és helyette valósággal megsarcolja. — A

A munkácsi várról.

Írta: GOTTIER LAJOS.

(Folytatás.)

— Soha se tudtam, mi az oka; szólt egyszer az igazgató — hogy a multkoriban az egyik fegyenc miért néz engem nap nap után olyan konok, vizsgáló tekintettel? Nem akartam azonban elárulni előtte, hogy észrevettem feltűnő viseletét. Most nem régen aztán kiderült a dolog. A szerencsétlen — a ki melleleg legyen mondva, bankóhamisítás miatt volt elítélve — névnapomra meglepett művészi kivitellű, élethű arcképmel, melyet titokban rajzoltatott számomra, Ezt a fegyencet kiszabadulása után egy félórával láttuk, amint Munkácson a sörházban ült és nagy deliciával fogyasztott

el egy pohár sört meg egy pár tormás virslit.

Az is érdekes volt, a mikor egyszer a fegyintézeti ellenőrnél, M.-éknél volt egy társaság látogatóban. Az ellenőri lakás lent volt a vár alatt. Gyönyörű kert tartozott hozzá, a mely lejtősen lenyult a faluba. (Tudnivaló, hogy a „munkácsi“ vár, tulajdonképpen nem Munkácson van, hanem a Munkács közelében levő Vár-Palánka községben.) A mint ott sétáltak a kertben, egyszer csak szembe találkoznak egy fegyencel, a ki az ellenőrné két éves fiaeskáját a karján tartotta, a másik gyermeket pedig kézen vezette maga mellett.

A vendégek alig találtak szavakat álmélkodásuk kifejezésére.

— Nagysád! az Istenért! csak nem bizza a fegyencere a gyermekeit?

— Dehogyan nem. Jobban vigyáznak azok rájuk, mint a leggondosabb anya. Ha bemegyek a városba és a gyermekeket nem vihetem magammal, rendesen egy fegyencet bizok meg a fölügyelettel. Azok pedig török magukat utána, hogy melyiket érje a kitüntetés. Az igaz, hogy csak olyan fegyencet bizunk meg ilyesmivel, a ki már kiállotta büntetése nagyobb részét és kevés ideje van hátra.

— Hiszen szép, szép, de azért mégis... És utána néztek a darócruhás rabnak a mint eltűnt a fák között. A kis fiucska gömbölyű karjaival átölelte a deresfejű, marcóna külsejű, öreg ember nyakát (talán még nem is volt olyan öreg, csak idő előtt megvénült) és rózsás arcocskájával hozzá simult a képéhez...

A másik pedig ott tipegett, kézen ve-

Tulhalmozott raktár folytán az összes nyári cikkek mélyen leszállított áron kerülnek eladásra.

Maradékok félárban!

DEUTSCH DÁVID FIA divatházában SZIGETVÁR.

királynak nyugalmat és békés fejlődést helyezett kilátásba és e helyett a harc és a szenvedély fog dulni ismét.

Fontoskodó arccal és tetetett naivsággal valami óriási vívmánynak tüntetik fel a katonai javaslatokban azt és folyton azon nyargalnak, hogy ezentul azt a néhány boldogtalan magyar bakát, a kit hadi törvényszek elé állítanak, hát magyarul fogják kihallgatni, — *ha csak magyarul ért.* Borzasztó nagy vívmány! Hát próbálják más-ként. Ezzel szemben törvénybe iktatják a kis hamisak, hogy a tárgyalási nyelv a német, „a közös szolgálati nyelv.” De ezzel nem dicsekszenek. — Hisz az egész perrendi vívmány jelentéktelen, mert igen kevés emberre, arra a néhány szerencsétlen bünösre vonatkozik, kik úgy sincsenek sokan, míg magára a hadseregre áll a régi nőia, a régi szellem, a mely előtt a magyar „Kossuth-Hund.”

A kormány egész-hazárd-politikáját egy hipotézisre: az ellenzék gyöngeségére alapítja, és ez fogja a nyakát kitörni. Tudják és érzik, a függetlenségi és 48-as párti képviselők, hogy mögöttük milliók sorakoznak, tudják, hogy a nemzet igazi akarata az, hogy a letéteményesei. — Ez oly erőt ad, nekik, hogy ezen a kormány politikája hajótörést szenved. — Vége lesz a csalásnak.

— *Olay arcképe elkészült.* Bacs-kay kaposvári festőművész a napokban értesítette az előjáróságot, hogy a tanács-teremben elhelyezendő Olay Lajos volt orsz. gyűlési képviselő arcképének megfestését befejezte. A bizottság csütörtöki ülésén erre vonatkozólag elhatározott, hogy a művész a képet szállítsa Szigetvárra s a bizottságnak, hogy észrevételeit megtehesse, mutassa be. Ezután pedig a képviselőtestület tagjainak mutatják be a festményt s ha a kép jó és sikerült, akkor fogják csak a leleplezés napját megállapítani.

zelve, a fegyenc mellett, a ki a gyermek ártatlan naiv kérdezősködésére szíves készséggel magyarázva felelgetett...

Ki tudja? Talán ő is otthon hagyott két kicsiny gyermeket és azok jutottak eszébe, amikor az ellenőrné fiacskáit meleg szeretettel vonta magához...

Persze, azért nem mindegyik fegyenc volt olyan jóindulatú. Két látogató egyszer ugyancsak megjött, a mikor egy magánzárkába zárt fegyencet nézett meg, a ki szóváltást kezdett a vendégeket kísérő őrral. A veszekedés alatt, csak azon vették észre magukat, hogy a gonoszindulatú ember (cigány volt), fölkapta a súlyos tölgyfaszéket és feléjük suhintott vele. A fegyőrnek csak annyi ideje volt, hogy egy pillantás alatt becsapta a nehéz, pántos ajtót s hirtelen ráfordította a kulcsot. A folyosóra kihallatszott a mikor a dühöngő a széket hozzá vágta az ajtóhoz.

Az is megtörtént, hogy a mikor a magánzárka kandilyukján, amely nem nagyobb mint egy lencseszem, benézett egy látogató, a dühös fegyenc, a kicsi lyukon át, kiköpött az illető arcába.

A politikai helyzet.

A képviselőház öt napos szünete.

A képviselőház e hó 12-ig szerdáig nem tart ülést. A szerdai ülés napirendjére kitűzte a Magyar földhitelintézetek országos szövetségéről, valamint Pozsony, Fiume és Zágráb városok kölcsönéről szóló törvényjavaslatok harmadik olvasását és a véderő törvényjavaslat általános tárgyalását.

A bécsi Reichsrath megnyitása.

Bécsből jelentik: A Reichsrath e hó 15-én ül össze. Az első üléseken Fuchs Viktor báró, az egykori elnök fog elnökölni, mint korelnök s abban történt megállapodás, hogy Szylvester drt választják meg elnökké. A trónbeszéd 17-én lesz, az új elnökség pedig a nyári ülésszak alatt fog Ischelben tisztelegni az uralkodónál, hogy átnyújtsa a fölíratot a trónbeszédre válaszképp.

A véderőreform és a választójog.

Bécs július 7.

A bécsi „Neue Freie Presse” tudósítja ma Bécsben beszélgetést folytatott a magyar kormány egyik tagjával ki rendkívül érdekes nyilatkozatot tett a parlamenti helyzetről. A véderőreformnak, mondta az illető, meg kellett előznie a választói reformot, azon természetesen érdekel alapján, mert ez a törvényjavaslat már készen áll, míg a választójogi javaslat még nem kész. Maga a Justh-párt is megállapította ezt. A választójogi törvényjavaslat tárgyalása sokkal megfelelőbb atmoszférában fog megtörténni, ha a véderőjavaslatok le-tárgyalása után kerül csak szönyegre. A kormány nem paktál és kompromisszál. Megcsinálja mindkét törvényjavaslatot úgy, hogy ezzel a nemzeti közóhajt a legteljesebb mértékben kielégíti. (De ki hiszi el?)

Egy olyan rab is volt ott, a ki nemrégén még pezsgőzött és négy lóval járt. Ez az ember egyszer egy fővárosi látogatót kalauzolt a várban. Olyan kiváló értelemmel és szakösmerettel magyarázta meg a vár történelmi nevezetességű helyeit a vendégnek, hogy az, távozásakor, megköszönve a kalauzolás, ösztönszerűleg kezét nyújtott neki.

De a fegyenc ölomszürke arcát (én nem tudom, miért olyan ölomszürke valamennyi?) előntötte a pir és két kezét hirtelen hátra dugta...

— Kérem... én fegyenc vagyok...

Szükség a munkácsi várból csak a leg-ritkább esetekben fordult elő. Sok évvel ezelőtt valami Farkas Béni nevű gonosztevő szökött meg onnan. Még pedig az emésztő-gödör csatornáján át, mely a Latorca folyóba vezet.

Egy másik fegyenc, kevésbé veszélyes módot választott szabadsága visszanyerésére. K. n-i ügyvéd volt, a ki megmérgezte a feleségét. Ez egyszerűen bebújt egy olyan közönséges, deszkából készült, fedeles cseléd-ágyba, a mit a várban csináltak a fegyencek.

Balogh József †

Lesújtó gyászhir szárnyalta be vasárnap délelőtt városunkat. Szigetvár társadalmának egyik közkedvelt és közbecsülésben álló alakját Balogh József magánzót, Szigetvárnak huzamosabb ideig volt városbíráját ragadta el az élők sorából a halál.

Sokat tudnánk írni az elhuntról, a ki már fiatal gyerek korában a 48-as honvédek sorába állott a szabadságharc idején s később is tántoríthatatlan hajnoka volt a függetlenségi pártnak. A társadalmi életben is kivette részét a munkából, tagja volt az iskolák gondnokságának, a Szigetvári segélyegylet igazgatósági tagja, a Délsomogyi takarékpénztárban pedig a felügyelő bizottság elnöke volt. Nemkülönbön jelentékeny részt vett az erkölcsi testületek vezetésében is. Szóval a közélet porondján mindenütt kivette részét az alkotás munkájából, de a föltünést soha sem kereste.

Vasárnap délelőtt azonban hosszas szenvedés után nemes jó szíve megszünt dobogni és a mi kedves Balogh bácsink elköltözött tőlünk egy szebb hazába. A gyász-hir hallatára mindazon intézetek és egyesületek melyeknek tagja volt, kitűzték a gyászlobogót.

Az elhuntról a család gyászjelentést adott ki, melyből részvétel olvastuk, hogy Balogh József f. hó 2-án d. e. fél 11 órakor életének 76-ik évében hunyt el — s a boldogultat leánya: özv. Werner Károlyné szül. Balogh Emma, unokája Balogh Géza és menyé özv. Balogh Gyuláné szül. Bárvarth Anna, valamint a rokonság gyászolják.

A temetés f. hó 4-én délután 4 órakor volt, a mely alkalommal Herger József esperes Gedeon és Tolnai káplánok segédletével végezte az egyházi gyászszertartást, melynek végeztével a dalárda énekelt egy

Ott aztán csendesen megvárta, míg az örök az ágyat levitték az ellenőr udvarára, a honnan másnapreggel kellett azt tovább szállítani. Éjjel aztán kibujt onnan és elillant.

Az öröket, a ki az ágyat levitték a várból, azzal gyanúsították, hogy egyetértettek a fegyencel, különben nem is lehetett volna megmagyarázni, hogy a könnyű, fenyőfából készült cselédágyban egy ember súlyát meg ne érezték volna.

Még egy szomorú epizódot akarok elbeszélni. Évekkel ezelőtt H. országgyűlési képviselő járt a várban egy fővárosi társasággal. H. mindenáron látni akarta a fegyencek kórházát. Noha az igazgató előre figyelmeztette, hogy nem valami épületes dolog a beteg rabokat látni, H. ragaszkodott kérélméhez.

A kórház három szobából állott. Az elsöben a könnyű betegek, az úgy nevezett „maródik” voltak. Ezek nem sokban különböztek a munkában levő fegyencektől. Csak olyan ölomszürke, vászonruhás alakok, mint azok. Ott lézengtek vagy dülöngöztek ágyaikon. Noha ágyban fekvő beteg nem volt közöttük.

gyászalt. Ezután a koporsót a koszorúkkal borított halottat kocsira emelték s megindult a gyászmenet a turbéki temetőbe, ahol öríási részvét mellett a családi sírboltba helyezték örök nyugalomra Szigetvár egyik legbecsületesebb emberét. Nyugodjék békében!

Apró megjegyzések.

A vízvezeték től ha nem is sokat, de annyit vártunk, hogy az *utcaöntözés javulni* fog, de mint annyiszor, csalódtunk újból egy kicsit. Az utcaöntözés most is bizony az illető utcák terhe és semmivel sem locsolnak több utcát, mint eddig s így porunk van hál' Isten bőven. Különösen nagy a por a *vasúti állomás előtti téren*, ami annak a furcsa eljárásnak a következménye, hogy ezt a teret csak a vasúti vendéglő előtt locsolják, nagyobb részén nem s így a szapor a kocsis és gyalog forgalom nyomán bokáig érő por támad nagy öröme az utazó közönségnek, mely alaposan beporosodik, ha a járdáról letéved, vagy akkor jár erre, midőn a pályaudvarról a terhes kocsik közlekednek. Mindenütt a világon a pályaudvar előtti utcát vagy tért jókarban tartják, hogy az érkezők az első benyomás kedvező legyen, nem tudjuk hát megérteni, hogy miért kell a mi vasúti terünknek ez alól a szabály alól kivételnek lenni, bosszuságára az utazó közönségnek s ártalmára a közegészségnek. Tegye meg az előjáróság azt a szivességet hogy tétessen nehánnyal több fordulást ezen a téren az öntöző kocsival s meg fogja látni, hogy ettől a város nem megy tönkre, ellenben egy kifogásolni való hibával kevesebb lesz külső képén.

—o—

A vízvezeték levitték a Rákóci (vasúti) utca végéig de kimondta a város, hogy a vezeték végére itt *közkutat* nem állít. Ez semmiképp sem dicsérendő határozat. Amíg a vízvezeték a vasútig meghosszabbítva nem volt, lehetett még azzal érvelni hogy a költségek miatt a vasut közelében nem le-

het közkutat állítani a vasuton érkező vagy távozó közönség részére, most azonban, hogy vízvezeték van, annak a határozatnak, mely a közkutat innét száműzte olyan színezet van, mintha a város duzzogna, ci-vódnék a vasutal vagy éppen neheztelne rá s ezért sújta utasait, kárhóztatván őket szomjuhozásra. Hát ilyen kicsinyeskedés a városhoz nem illik, a vasúti közönséget megbecsülni nagyon is nagy érdeke, mert téssák megérteni, hogy a vasuton ide érkezők és távozók a város gazdasági életében nagyon jelentékeny tényezők s megérdemlik hogy a város részéről emberies bánásmódban részesüljenek. Pécsét és Kaposvárot hogy csak közeli példákra mutassunk, az állomás közelében közkutat van fölállítva, de e példák nélkül is szembeszökő, hogy nálunk bár a vízvezeték leér a vasútig, ennek közelében nincs közkút. Változtassa meg tehát a város határozatát, mert a közkútra itt a vasutnál szükség van, felállítás pedig jelentékeny költséget nem okoz.

Előfizetési felhívás!

Felkérjük mindazon tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése *julius elsején lejárt*, hogy előfizetésüket mielőbb megújítani sziveskedjenek, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne legyen.

T. vidéki előfizetőink számára *lapunk mai számához posta utalványt mellékelünk* és kérjük, hogy előfizetéseiket az illető postahivatalnál minél előbb ujjtsák meg.

Lakóhelyváltoztatás esetén és a fürdőévad alatt előfizetőink kívánságára a „*Délsomogy*“-ot bárhova utánuk küldjük, még akkor is ha többször változtatják tartózkodási helyüket.

Az előfizetési árak maradtak a régiiek.

A t. olvasóközönség pártfogását kéri tisztelettel:

A Délsomogy szerkesztősége és kiadóhivatala.

H I R E K.

Szeressetek engem.

Szeressetek engem!
Ne nézzetek, hogy nincs szép külsöm, szép arcom,
Hogy csak a szenvedés dalait sóhajtom
S hogy reménytelenség bús lakója lettem . . .
Szeressetek engem!

Fáj nekem az élet!
Ha odaöleltek szánón szivetekre:
Gyógyir a szeretet sok fájó sebemre,
Ha odaöleltek . . . mert úgy fázom . . . félek . . .
Fáj nekem az élet . . .

Egyre nevéet áldom.
A nevéet, melyet feledni szeretnék
S mégis a szivembe egyre zengő szentség.
Soha el nem hangzó örök imádságom
Csak a nevéet áldom . . .

Szeressetek engem!
Hátha a szivembe lesz egy újabb, szebb nyár,
Hátha elfelejtem, hogy ő nem szeret már!
— Hátha, hátha egyszer, őt is elfelejtöm?
Szeressetek engem!

Krúszelyi Erzsike.

— Pécs főispánja, A király *Vísy* László dr. a pécsi ügyvédi kamara elnökét Pécs sz. kir. város főispánjává nevezte ki.

— A kaposvári törvényszék új elnöke. Nagy intelligenciájú és nagy tudású ember került a kaposvári kir. törvényszék élére. A király ugyanis *Huszár* Aladár pécsi ítélőtáblai elnöki titkárt nevezte ki a kaposvári kir. törvényszék elnökévé. Mint tudjuk, Somogyvármegye bírói és ügyvédi kara a legnagyobb örömmel fogadta ezen kinevezést, — amely általános közmegeledést keltett.

— Táblabírói kinevezés. A király *Kulin* Sándor főügyész helyettesi címmel és jelleggel fölruházott kaposvári kir. ügyészt a budapesti ítélőtáblához bíróvá nevezte ki.

— Szolgabíróból rendőrfogalmazó. *Brodzsky* Lajost, a tabi járás főszolgabíráját a belügyminiszter a határszéli rendőrkapitánysághoz fogalmazónak nevezte ki.

Az ágyban fekvő betegek a második szobában voltak. Bizony szomorú látvány volt azokat a láztól elgyötört, beesett arcú többnyire köhécselő, szerencsétlen teremtséket látni. A szobában nehéz, fülledt levegő volt, s a társaság egy része szivesebben fordult volna vissza, hogy az isten szabad ege alá érjen. de H. kapricirozta magát, hogy nézzék meg a „súlyos betegek“ szobáját is.

Soha . . . soha sem lehet azt elfelejteni a ki egyszer látta . . .

Azok a haldokló gonosztevők, azok a csontvázra aszott, viaszszárga, magukkal tehetetlen alakok, kik lázban csillogó szemekkel meredtek a belépők felé, a világ legszánalomgerjesztőbb látványát nyújtották . . .

Némelyiknek arcán még meglátszott a gonosz indulat, a bűn kinyomata, mit a halál lehe sem volt képes letörölni. Egyik másik mérgesen nézett a látogatókra, a kik olyan nyomorultán érezték magukat, mert ezeknek a szeméből szemrehányást véltek kiolvasni. Mintha azt mondta volna tekintetők:

— Nohát! Kivan elégitve a kíváncsisá-

gotok? . . . Bámultok, ugy-e? . . . Idegizgató látvány kellett nektek? . . . Tessék! . . . Itt vagyok! . . . Nézzetek meg jól! . . .

A falnál egy teljesen halálra vált fiatal ember feküdt, a tüdővész utolsó stádiumában.

Olyan szánalomgerjesztő, rokonszenves alak volt, hogy a látogatók megindultan álltak meg ágya előtt.

A szerencsétlen leolvasta a részvétet arcaikról, s mosolyogva iparkodott fölemelkedni ágyában, mialatt színtelen ajkaival levegő után kapkodva, suttogott:

— Már csak egy hetem van hátra . . . aztán kiszabadulok . . .

S a haldokló arcán olyan mennyei boldogság sugárzott, mikor a kiszabadulok szót kiejtette, hogy azt tollal leírni nem lehet . . .

Nincs megindítóbb valami, mint a fegyenc temetése . . .

Összetakolt, festetlen deszkakoporsóban a melynek fáján tegnap még madár dalolt, szuronyos fegyőrök között, négy darócruhás fegyenc viszi ki csöndes társát a vár alatt levő kis falusi temetőbe . . .

A fegyenceknek külön temetőjük van . . . S hogy elfödellik, sírjára egyszerű fakeszertet tesznek, a melyen egy szám van, egyéb semmi . . .

A fegyenc száma az, melyet életben viselt . . .

Abban a temetőben minden sír egyenlő, csak a szám más rajta . . .

S noha a fenyőfakeszert hamar elporlik s a gondoza'laa sírhantot rohamosan benővi a dudva, azért a munkácsi rabtemetőben állandóan mindég sok új sír volt . . .

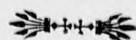
Az elhunytaknak több mint fele tüdővészben pusztult el.

Az ál-Wesselényi sírját azonban mai napig meg lehet ösmerni, mert a friss virág soha sem fogy el róla.

Ki tesz virágot a fegyenc sírjára? Ki öntözi könnyeivel, hogy el ne hervadjon?

Azt senki sem tudja.

(Vége).

— **Bírói kinevezés.** A hivatalos lap keddi száma közölte, hogy a király *Özörényi* Károly (földinket) szigetvári járásbírói jegyzőt a siklósi járásbíróhoz albiróvá nevezte ki. — Az igazat megvalva bármennyire örvendünk is a már rég megérdemelt előléptetésnek, de azért *Özörényi* jegyző távozását körünkből sajnálattal vesszük tudomásul, mert benne egy rendkívül derék és közbeesülésben álló férfit és hivatalnokot veszítettünk el. — A siklósiak pedig örvendhetnek, mert *Özörényi* Károlylyal a bírói karnak egyik igen kiváló és érdemes tagja kerül körükbe.

— **A közigazgatási bizottság ülése.** Somogyvármegye közigazgatási bizottsága július 12-ikén délelőtt kilenc órakor a megyeháza kistermében ülést tart, melyen a szokásos havi jelentéseket olvassák föl.

— **Az egészségügyi főfelügyelő vizsgálata.** *Szaplonczay* Manó dr. kir. tanácsos vármegyei tisztifőorvossal dr. *Holländer* Dezső országos közegészségügyi felügyelő, f. hó 5-én megjelent Szigetváron is és úgy a kolera elleni intézkedések fogantatását, valamint a közegészségügyi dolgokat felülvizsgálták. Mint értesülünk, kifogásolni valót egyebet nem találtak, csak a kolerajárványkórházra vonatkozólag a felügyelő azon észrevételt tette, hogy az lakott helyhez közel nem lehet.

— **Áthelyezés a vármegyénél.** Az alispán *Stefács* Pál közigazgatási gyakornokot a marcali főszolgabíróiságtól a központi főszolgabíróisághoz helyezte át.

— **Eljegyzés.** *Kállai* Gyula a Nemes és *Kállai* cég baltaja Budapestről, vasárnap tartja eljegyzését *Hausner* Juliskával, *Hausner* Dávid földbirtokos leányával Nemeskében.

— **Magyarosításért megjutalmazott tanító.** A Somogyvármegyei közművelődési egyesület az *Ivankovics*-féle alaphól *Horényi* Károly drávakeresztúri néptanítónak a magyarosítás terén elért sikeréért 100 koronát adományozott.

— **Meghívó.** A „*Szigetvári Dalosegyesület*” zongora alapja javára ma a Réti-fele vendéglő kerthelyiségében táncdal és díjas tekeversenyyel egybekötött rendezési *Műsoros nyári dalestélyt* rendez. Belépő díj személyenként 1 korona. Kezdeté este 8 és fél órakor. *Műsor*: 1. Rieger Gy. Borus az ég határa. (Tewrewk E-től.) 2. Witt T. A köny. 3. Szentirmay E. Mért oly népes, zajos az útca? (Tréfás kar.) 4. Rieger Gy. Isten hozzád. (Bajza J-től) E szünet alatt tekeverseny. 5. Kücken F. Normann dala. (Fenséges induló.) 6. Dalegyveleg: a) Csillagos az éjjel nagyon. b) Udvarunkban bűgő galamb. c) Kis tubicám. d) Ha kimégy a zöld erdőre. 7. Lányi E. Kertem alatt. Op. 79. 8. Ziegler B. Dalarélet induló. A tánchoz *Oláh* Miska jövevű bandája muzsikál.

— **Becsapott bögös.** Hogy a devla verje meg azt a kaposi brácsást, mondta *Horváth* János az első banda nagybögöse, midőn panaszt emelt a napokban *Horváth* Gyula zenész ellen, ki ő tőle husz koronát esalt ki azon ürügy alatt, hogy itt marad a szigetvári első zenekarban. — Amde a betyár roma kerekét oldott és elvicinálizott. Nagy a felháborodás most a cigány sorok a fura-fangos *Fáraó* ivadék ellen — és pedig azért, hogy miért csapja be egyik cigány a másikat, mikor ott a gádzsó.

— **Vér a sineken.** Zalamegyei aratómunkások utaztak a múlt vasárnap délután Szigetvárra. Bares állomás előtt azonban egyik társukat *Horváth* János 16 éves legényt borzalmas szerencsétlenség érte. Ugyanis a boldogtalan ifju a nyílt pályán kiesett a robogó vonatból s a kerék ballába fejté leszelte. A megcsontított súlyos sebesültet beszállították a szigetvári közorházba ahol pár napi szenvedés után meghalt.

— **Az őszi hadgyakorlatokat** az idén *Zemplén- és Sárosvármegyékben* fogják megtartani s amennyiben a király egészsége teljesen helyre állott Őfelsége is részt fog venni a hadgyakorlatokon. A király a jelenlegi megállapodás szerint szeptember 11-én utazik *Felsővízközre*, ahol *Szepesházi* Imre orsz. képviselő vendége lesz. Ferenc Ferdinánd trónörökös pedig a hadgyakorlatok alatt *Sztropkón* báró *Huszár* Zsigmond kastélyában fog lakni.

— **Nyári mulatság Hobolban.** A „*Hoboli Polgári Olvasókör*” ma vasárnap a Szigetvárhoz tartozó volt akadémiai csárda helyiségében saját alapja javára *Nyári mulatságot* rendez. Belépti-díj: személyenként 40 fillér. A mulatság kezdete d. u. 2 órakor. Kedvezőtlen idő esetén a következő vasárnap.

— **A dunántúli szinikerület új igazgatója.** A dunántúli szinikerület, a melyhez *Szigetvár*, Bares, Zalaegerszeg, Keszthely, Szekszárd, Siklós, Sümeg, Alsólendva, Dombóvár, Nagyatád, Tapolca és még néhány város tartozik, új igazgatót kap szeptember elsejétől, *Halász* Alfrédnek, az alföldi szinikerület eddigi igazgatójának személyében.

— **Elhunyt 107 éves főrabbi.** Szatmáron f. hó 7-én *Reich* Izsák főrabbi 107 éves korában meghalt. Az elhunynak négy felesége volt, a legutolsó hét héttel ezelőtt halt meg 93 éves korában.

— **A vármegye költségvetése.** A belügyminiszter ma arról értesítette a megye törvényhatóságát, hogy az 1911. évi megyei és gyámügyi költségvetést 505713 korona 40 fillér helyett 498953 korona 01 fillérrel jóváhagyta. Az 1910. évi költségvetés 490691 korona volt.

— **A kolera ellen.** A belügyminiszter ma értesítette a megye törvényhatóságát, hogy az Olaszországból jövő összes utasok öt napi megfigyelés alá vétetnek.

— **Hálókat loptak.** *Szigecsnán* József felsőszentmártoni lakos a Drávapartján levő halászkunyhója elé rakta ki száradni hálóit. Azonban egy szép estén a hálókat elűntek. A csendőri nyomozás folyamán kiderült, hogy a hálókat *Kanizsai* István és *Keglovics* László kanászok lopták el, kik jó ideig halásztak is velök s alaposan meg is rongálták a 30 korona értékű hálókat — de az ipsis midőn neszt vették, hogy a dolognak fele sem tréfa, mert a csendőrség nyomoz, hát egy éjszaka szépen vissza lopták a kunyhó elé a hálókat. Így ismerték be az esetet a csendőrség előtt.

— **Leánykereskedés.** A baresi csendőrség a napokban leplezte le *Horváth* József boszniai borbélyt, ki Szigetvárról igyekezett, három 17—18 év körüli fiatal leányt Törökországba szállítani. A gyanubá vett *Horváth* Józsefet a csendőrség a bíróságnak átszolgáltatta.

— **Késelő Szerb katonaszökevény.** Mint tudósítónk jelenti, ezelőtt 3 évvel lépett meg hazájából Szerbiából *Pratics* Dragutin katonaszökevény, aki a múlt napokban Bareson mulatozásokban egyik kocsmában *Kockár* Tomó hajóslegény társát úgy összeszurkálta, hogy a szerencsétlen embert súlyos sérüléseivel beszállították a szigetvári közorházba. A vérengző szökött katonát pedig a kir. ügyészség fogházába kísérték.

— **Följelentett fuvarosok.** A helybeli teheráru fuvarosok többiben figyelmeztettek arra, hogy a vásártéren részükre kijelölt helyet tartásuk tisztán, miután azonban ezt nem tették, — közegészség elleni kihágásért föl lettek jelentve.

— **A finácok mint kivándorlási ellenőrök.** A belügyminiszter a pénzügyminiszter utján rendeletet intézett a pénzügyigazgatóhoz, hogy a pénzügyőrség legénysége szolgálat közben figyelje meg a határközségeket s ahol kivándorlókat fődöznek föl, arról a legközelebbi csendőrségnek haladéktalanul jelentést tegyenek. A jelentés kiemeli, hogy a pénzügyőrségi közegek hatásköre a megfigyelésen és följelentésen túl nem terjedhet.

— **Milyen idő lesz?** A meteorológiai intézet jelentése szerint emelkedő hőmérséklettel száraz idő várható.

A „Pécsi Keresk. és Iparkamara” 30 éves fennállása.

A „Pécsi Ker. és Iparkamara” folyó hó 2-án ünnepelte fennállásának 30 éves évfordulóját, mely alkalommal tartott közgyűlést *Kindl* József kir. tanácsos, elnök emlékezett meg a kamara történetéről, erős fejlődéséről. A nap emlékére több ipari és kereskedelmi érdekű alapítványt tett a kamara. Többek közt a kaposvári kereskedelmi iskolának 1000 koronát adományozott. A megjelent kamarai tagok pedig *Záray* Károly dr. titkár nevére, ki a kamara megalakulása óta fényes eredménnyel intézi ennek ügyeit, színtén alapítványt létesítenek. — A kamarai tagok a gyűlésen 1500 kor. ajánlottak fel, a gyűlés azonban még folytatódik. *Záray* Károly meghatva mondott ezen kiünntetésért köszönetet s ez alapítvány növeléséhez a maga részéről 500 kor. ajánlott fel. Targyaltatott [mint bennünket érdeklő ügyek a keresk. miniszterium leirata a magyar távbeszélő új díjtételei tárgyában. A vidéki hálózatokra vonatkozólag a kamara egyhangulag elfogadta *Grünhuth* Rezső írásban benyújtott jelentését és módosításait és elhatározta, hogy a ker. miniszterium által ez ügyben összehívandó ankétan ezt, mint a kamara óhaját fogja előterjeszteni. Bejelentett az igazságügyi miniszter azon rendkívül fontos és jelentős intézkedése, miszerint az első és másodfoku iparhatóság tartozik minden ipari és kereskedelmi kihágási ügyben a kamara szakkvéleményét kikérni, tartozik továbbá az íreletet is közölni. Ha a kamara ezt sérelmesnek találja, jogában áll fellebbezéssel élni. *Grünhuth* Rezső indítványára elhatározta a kamara, hogy megkeresi az államvasutakat, hogy a reggel Baresról induló személyvonat előbb, vagy a gyorsvonat később inditassék, de a

Budapest felé való gyorsvonati csatlakozás feltétlenül biztosítva legyen. — A Barcsról este 6²⁵ induló személyvonat nyerjen csatlakozást a Baranyu-Szent-Lőrincről 7¹⁷ induló gyorsvonathoz Eszék felé. A Barcsra este 9³⁸ érkező személyvonatnak folytatása legyen, hogy csatlakozást nyerjünk Bar. Szt.-Lőrincen a 11⁰⁴ induló vonathoz Budapest felé. — Tárgyalatott Somogyvármegye kémenyeseprői és bérkocsi szabályrendelete, több vásáregedélyezési és segélyezési ügyek. Közgyűlés után bankett volt, melyen a kamarai tagokon kívül *Nendtvich* Andor polgármester, *Tróber* Aladár főjegyző, *Oberhammer* Antal rendőrfőkapitány is jelen voltak.

NESTLÉ gyermeklisztje

vizzel felfőzve
csecsemők, gyermekek, valamint
gyomor-bajosok

régbevált tápláléka

50 év óta kipróbálva
és orvosilag ajánlva

Tiszta alpesi tejet

tartalmaz.
1 doboz 1 kg 80 fill.,
minden gyógyszerertárban és
drogeriában kapható.
Prospektus ugyanott.

Közegészség.

(Erő és egészség folyóirattól.)

— Együnk minél több zöldséget. Napjainkban mindenfelől hatalmasabban s hatalmasabban hangzik a kiáltás, mely embertársainknak a zöldségnek, a saláta-féléknek nagyobb mértékben való fogyasztását és élvezését ajánlja. Sajnos azonban, a felszólítások és intelmek rendszerint süket fülekre találnak. Olyanok, mint a pusztában kiáltónak szava. Ha meg is hallják, ha meg is hallgatják, nem követik. Az emberek nagyobb része ugyanis sokkal kényelmesebb, vagy mondjuk ki magyaros öszinteséggel, sokkal tunyábbak, hogysem a nyári idény alatt idény- s évadszerűen éljenek. Hiszen akkor az évszakok szerint mindig más és más étrendet, más konyhai beosztást kellene létesíteni s behozni, s ez nagyon fárasztó, sok utánajárást, sok gondot igénylő dolog! — mondják ők s főleg a háziasszonyok. Az emberek legtöbbje továbbá annyira megszokta a husevést, hogy a zöldségfélék, melynek élvezése mellett a vegetáriánusok nagyon is sokszor bizony túlságos egyoldalúsággal s elfogultsággal kardoskodnak, — legfeljebb csak mint mellékételnek, avagy salátának használják, — noha pedig a meleg évszakokban az ételek között első sorban ezeknek kellene a fő táplálkozási helyet elfoglalniok, az asztalon az ételek között valóságos vezető szerepet játszaniok. Helyes dolog, ha a téli időben kellő mérséklettel a hús-féléknek juttatjuk a főszerepet a napi főétkezésnél, — de most, a nyári meleg időszakban a főzelékes tálnak, avagy a salátás edénynek, négyszer nagyobbak kellene lennie tartalmát illetőleg a pecsenyés tálnál, mert a fiatal, gyenge, friss, zöld főze-

lékek, mindennek előtt azonban a pompás, friss fejessaláta, — nemcsak hogy igen tápláló ételek, hanem vértisztítóan hatnak. (Szóval az ember táplálékai között olyan jelentős tényezők, melyeket lekicsinyelni, kevésre becsülni nem szabad, nem észszerű.) A növényi táplálékok a vért, mely a melegebb napokban, — mint mondani szokás, — igen könnyen sűrűsödik, — felhigítják s azt a fáradságot, melyet egyesek tavasz beálltával éppen a vérnek a „lanyhább keringése folytán szoktak magukon tapasztalni, — kevésbé érezhetővé teszi.

Közgazdaság.

□ **Hasznavehetetlen szőlőmoly irtó szerek.** Több hazai, de főleg külföldi cég elárastotta a szőlőgazdákat különféle szőlőmolyirtószerek ajánlatokkal. Ezekkel szemben — minthogy törvényes alap a szigorubb eljárására nincsen, *Jablonovszki* József a m. kir. állami rovar-tani állomás igazgatója figyelmezteti a szőlőbirtokosokat, hogy e csalogató ajánlatokat ne vegyék tekintetbe, mert e szóban levő anyagok még csak annyit sem érnek, mint a mennyit komoly szakemberektől mostanáig ajánlott szerek és eljárások értek. A segítséget pedig ne a közvetlen irtástól, hanem a baj megelőzésétől az az ugyszólván a szőlőből való kiszorításától várják a gazdák.

□ **Fedeztetési állomás 1912. évre.** A községi előljáráshoz felhívás érkezett, hogy a mennyiben a jövő évre fedeztetési állomást óhajt, eziránt nyilatkozzék. — Mint értesülünk két ménnel a község az állomás felállítását kívánja és kéri.

NYILT-TÉR.

Ezen rovat alatt közlöttökét nem vállal felelősséget a szerkesztő

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik elhunyt felejtethetetlen atyám, nagyatyám és apósom

Balogh József

ravatalára koszorukat küldtek, a temetésen megjelentek s fájdalmainkat részvétükkel enyhíteni igyekeztek, fogadják ez uton köszönetünk nyilvánítását. — Nemkülönb a Szigetvári segélyegylet, Délsomogyi takarékpénztár, Dalos-egyesület, Önkéntes tűzoltó testület és Olvasó-egyletnek is részvétükért e helyen mondunk köszönetet.

Szigetvár, 1911. július 8.

A gyászoló család.

Szerkesztői üzenetek.

L. V. Budapest. Bár a fordított novella bájos, terjedelménél fogva nem közölhetjük. Kérünk más. Üdv!

Medea. A stílje kitűnő, jönni fog.

D. A. Reichenhall. A szép képeslapot köszönjük. Kellemes üdülést kívánunk a híres Bajor fürdőben. A lapot oda küldtük.

S. N. 1.) Már nem aktuális. 2. Sorsjegyeit nem huzták ki.

Előfizető. A m. kir. központi statisztikai hivatal igazgatóságához kell a kérvényt beadni.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabonakeresk. Jelentése szerint

Árak 50 kilogramonként értendőnek.

Szigetvár, 1911. július 7-én.

Buza	—	K 11,50	11,60
Rozs	—	8,50	8,60
Árpa	—	8,50	—
Zab	—	11, —	—
Tengeri	—	8,20	8,50
Bukköny	—	—	—
Bab	—	12,50	—

Budapesti áru tőzsde.

Határidő üzlet.

		Mai árak.
Buza októberre	—	11,57
Buza áprilisra	—	9,40
Rozs októberre	—	7,90
Tengeri júliusra	—	6,94

Értesítés!

Van szerencsém értesíteni a t. közönséget, hogy **Szigetvár** a **Megyutca I. sz. a.** (Bruckner-féle házban)

kocsigyártó, kárpitos és mázoló

üzletet nyitottam, ahol ebbe a szakmába tartozó mindennemű **uj munkát és javítást** olcsón, lelkiismeretesen és gyorsan teljesítek.

Kérem a közönség nagybecsű pártfogását.

Tisztelettel

Öhivang Gyula

kocsigyártó és kárpitos.

Szuperfoszfátot

kartelen kívül szállít:

Schwarcz József és Társa

Budapest, VI., Váci-körút 35.

Külön bejárata

butorozott szoba

kiadó.

Cím a kiadóhivatalban.

Értesítés!

Van szerencsénk a t. közönséget értesíteni, miként **vegyszerítő és műkelfestő intézetünkben** mindennemű ruhák, tárgyak szárazon és vegyileg a legkifogástalanabban tisztítatnak és festetnek.

Megrendelések eszközölhetők: Szigetvár és környéke részéről *Faraó Károly szigetvári uri és női szabó üzletében*, nemkülönben postai megbízások is gyorsan és pontosan teljesítetnek.

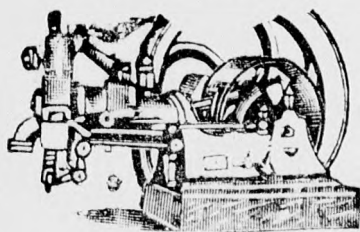
Tisztelettel

Sajti és Társa

Pécs, Indóház-ut 40. Főület Rakóczi-ut 27.

Hirdetéseket
jutányos árért vesz fel
a kiadóhivatal
és
Kozáry Ede
könyvkereskedő

Drezdai Motorgyár rész.-Trs.
Németország egyik legrégebb és legnagyobb motorgyára

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányú Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum motorokat és lokomobilokat valamint Szívógázmotorokat.
Meglepő ujdonság!

EGYETEMES GENERATORUNKKAL a tényleges lóerő Óránként csak kb. 1 fillérbe kerül. Vezérképvislet:

GELLÉRT IGNÁCZ ÉS TÁRSA

Budapest Teréz-körút 41. Telefon 12--91.
Legmesszebbművő jótállás! Kedvező fiz. feltételek

„M-i-t?” — Papa megengedte! Hisz valódi JACOBI-féle Antinicotin-cigarettafüvegyek fadóbozban!”

Vigyázzon! Csakis a „JACOBI” jelszettel valódi!

Eladó szőlő.

A turbéki felsőhegyen 1330 □ öl teljesen felújított szőlő, jó karban levő prészázal, hordókkal és teljes felszereléssel, jutányos árért eladó. —

Venni szándékozókknak az ott levő vincellér a szőlőt bármikor megmutatja.

Föltételek megtudhatók a tulajdonos

Heidfogel József

asztalosmesternél Istvándiban.

Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztőképes gyomor, meg a tiszta ivóviz. Kiváló eszköz erre

a mohai

„ÁGNES”
FORRÁS

természetes szénsavdús ásványvíz, mint föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvóerő fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógsóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor, légcső és húgyszervi betegségeknek.

Kedvelt borvíz

Főraktár:

OSCSODÁL GUSZTÁV

kereskedésében SZIGETVÁR,

UNION HORLOGÈRE
NEMZETKÖZI ÓRAGYÁRTÁSI TÁRSASÁG
BIEL GLASHÜTTE 1/2 S.
Legjobb szerkezetű zseboráznak egyedüli elárúitőhelye Szigetváron Bárvarth Károly órásnál.
GENF

Kitűnő gazdaasszonyoktól elismerő levelek.

Horváth Kálmáné írja:

Egy nap többet végzek, mint azelőtt 2 nap, a ruha tisztább lesz és nincs tönkretéve a sok dörzsöléssel.

Ferencz-féle

v. s.

Vénus-mosópor

Kivonat a budapesti szervezett mosónők 1911. febr. hó 26-án tartott gyűlésük jegyző könyvéből:

Figyelmeztessük a nagyságukat, akiknél mosunk, hogy a szennyest, leginkább a finomabb fehérneműt ágy neműt Ferenc-féle Vénus mosóporral kívánjuk áztatni mert ez feloldja a szennyet és izzadást, miáltal a mosást fél annyi időben végezhetjük el.

Langyos vízbe vagy lugba öntsünk 1 csomag Ferenc-féle Vénus mosóport (20 liter vízbe 1 csomag elég) és rakjuk bele a szennyest, a piszkosabb darabokat be is szappanozhatjuk.

Reggel a zsírfoltok, az izzadtság és szenny teljesen felázik a ruháról, a mosás alatt nem kell a ruhát dörzsöléssel tönkre tenni és kevesebb szappan kell a mosáshoz.

Ha este nem áztathatunk, úgy meritünk reggel a mosóvízből a teknyőbe, belekeverünk a Ferenc-féle mosóporból egy marokkal és 15—20 darab ruhát beáztatunk, ha csak félórára is. Csodálni fogja mennyivel könnyebb és gyorsabb a mosás.

Ha teligőzgéppel mosat, úgy a szennyest Ferenc-féle Vénus-mosóporral elkészített vízben jól forgassa meg egyenkint, szappanozza be a piszkosabb részeket és egyenkint rakja be a mosógépbe. 30 férfinag 30 perc alatti gépelés mellett teljesen tiszta lesz.

A Ferenc-féle Vénus mosóporban „oleum terebinthi” tartalma fertőtleníti a szennyest, az egyszeri beáztatás alatt megsemmisít minden ragályos bacilust. A ruha egy ideig megtartja a finom fenyő illatot a szekrényben is.

Fejmosásra és lábviznek elkészített vízhez egy marok Ferenc-féle Vénus mosóport keverjünk.

A Ferenc-féle Vénus mosóporban nincs chlormész, sem maró alkatrészek.
1 csomag Ferenc-féle Vénus-mosópor 14 fillér.

Kapható minden fűszerkereskedésben.

A gyáros címe: FERENCZ DÁVID SZIGETVÁR.

Csak Ferenc-féle Vénus-mosóport fogadjon el, mert csak ez igazán jó és áldásos a háztartásban.

Forró vízzel se áztatni, se mosni nem szabad, mert a szenny olyan, mint a tojásfehérnye, forró vízben megkeményedik. Csak langyos vizet kell használni, ha tiszta fehérneműt akar elrakni.